

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

Pasarét, 2012. július 19.
(csütörtök)

Földvári Tibor

DERÉK ASSZONY HITE

Alapige: Péld 31,10-31

Derék asszonyt kicsoda találhat? Értéke sokkal drágább az igazgyöngynél. Ura szívből bizik benne, vagyona el nem fogy. Egész életén át javát munkálja urának, nem kárát. Szerez gyapjút és lent, és jókedvűen dolgozik kezével. Hasonló a kereskedők hajóihoz: távolból is hoz eledelt. Fölkel még éjjel, ételt ad háza népének, és rendelkezést szolgálóinak. Ha az a szándéka, mezőt vásárol, keze munkájával szőlőt telepít. Megkeményíti derekát, megfeszíti karjait. Érzi, milyen hasznos tevékenysége, éjjel sem alszik el mécsese. Úgyesen kezeli a guzsalyt, tenyerében tartja az orsót. Tenyere nyitva van a nyomorult előtt, kezét nyújtja a szegénynek. Nem félti háza népét a hóeséskor sem, mert egész háza népe meleg ruhába öltözött. Színes szőtteket készít magának, lenvászon és bíbor az öltözete. Férjét jól ismerik a városkapukban, ahol az ország véneivel ül együtt. Finom inget készít, és eladja, övet is ad el a kalmárnak. Erő és méltóság árad róla, és nevetve néz a holnap elé. Szája bölcsességre nyílik, és nyelve szeretetre tanít. Ügyel háza népe dolgaira, nem kenyere a semmittevés. Fölkelnek előtte fiai, és boldognak mondják, ura pedig így dicséri: Sok nő végez derék munkát, de te felülmúlod mindegyiket! Csalóka a báj, mulandó a szépség, de az Urat féltő asszony dicséretre méltó. Hadd élvezze munkája gyümölcsét, dicsérvék tetteiért minden helyen!

Imádkozzunk!

Magasztalunk mennyei Atyánk, hogy te valóban nem hagysz el bennünket soha örökre és áldunk, hogy valóban boldogok lehetünk, boldog közösség és egyen, egyenként is mint boldog hívő emberek, mert nemcsak ismerhetünk téged, hanem te ismeresz bennünket. Köszönjük Urunk azt az örökkévaló szeretetet, amelyet irántunk is megmutattál, érzel és hálásak vagyunk, hogy mi ezt már hittel megragadhattuk. Köszönjük, hogy ezért szerethetünk mi is hűséggel. Áldunk Urunk, hogy a te ígéd megáll mindörökre. Hálásak vagyunk, hogy mi is egyre jobban megismerhetünk téged azon keresztül. Szeretnénk arra kérni, hogy hadd éljük meg az istentiszteleten a te jelenlétedet abban, hogy Lelked által megszólalsz. Köszönjük Urunk, hogy kegyelmedből segítesz cselekedni is azt, amit mondasz. Szeretnénk Urunk arra kérni, légy azokkal a testvéreinkkel, akik betegek, akik kórházban vannak. Kérünk azokért, akiket megműtöttek, segítsd meg őket és tartsd meg őket, gyógyítsd meg őket. Segíts nekik

DERÉK ASSZONY HITE

---

hordozni a fáradtságot, a testi gyengeséget, hogy a te jelenlétedet átélve felüdülhessen a lelkük. Arra kérünk Urunk, hogy az Úr Jézusért cselekedd meg ezt miértünk is.

Ámen.

Igehirdetés

Bibliaolvadó kalauzunk szerint holnap fejezzük be a Példabeszédek könyve olvasását, ezért szeretném a testvérek elé hozni ennek a könyvnek az utolsó szakaszát, amely a Szentírásban „A derék asszony dicsérete” címet kapta. A szentíró nagyon gyakorlatias módon írja le Isten Szentlelke által, hogy milyen az istenfélő asszony. Az írás által Isten ígéje tanít minket, hogy egy konkrét személy feleségként, édesanyaként hogyan él, de hangsúlyozom, minden hívő asszonyról is és az üzenet szempontjából, az Úrban való hit szempontjából minden, hívő férfiről is.

Legelőször az fogott meg engem, hogy éppen egy ilyen szakasszal fejeződik be ez a bibliai könyv, ugyanis a héber gondolkodásban mindig hangsúlyos, hogy valami mivel kezdődik, mivel zárul, akár egy fejezet, egy bibliai történet. Az ígét három szempontból vizsgálom: milyen a derék asszony bölcsessége, bizalma és boldogsága. Milyen a bizalommal, bölcsességgel és boldogsággal bíró hívő asszony, feleség, édesanya, vagy nagyszülő, hogyan mutatkozik meg ez a három lelki kincs az életében. A hívő tulajdonsága leírása a legrészletesebb, eme hívő jelleg mögött levő háttér, mint bizalom csak néhány szóval áll előttünk. A hívő jelleme és bizalma hatása is csak néhány gondolatban van leírva, de ezek tovább viszik az üzenetet.

Szeretném hangsúlyozni, hogy több ígét idézek majd Ruth könyvéből, Ruth életéből, akinek személye példa is lehet a bibliai szakasz megértésében.

Természetesen nem annyira a derék asszonyról lesz szó, hanem arról a szuverén Urról, akinek a szolgálja, akiben bízva egy hívő asszony is sok mindent átélhet, tehát Istenről és az Istenben bízó hívő asszonyról.

A héber Bibliában ezt a bibliai szakaszt az jellemzi, hogy minden egyes mondat a héber ABC egy-egy betűjével kezdődik (ezt akrosztichonnak hívjuk). Ez is önmagában jelzi, hogy tudatosan akarta lezárni költői művét, a bölcsesség irodalomnak ezt a gyöngyszemét az a szentíró aki ezt a szakaszt leírta, illetve akinek ez a bibliai leírása került a végére ennek a könyvnek. Emellett az is érdekesség, hogy Ruth könyve a héber Bibliában követi ezt a könyvet. Tehát a derék asszonyról szóló igeszakaszt olvashatták már az ókorban is.

A derék asszony kifejezés az asszony lelki erejére vonatkozik, a fizikai erejére és a képességeire is, mindarra, amit Istentől kapott ajándékképpen. Az egész szakasz keretét az Úrra, az Istenre való utalás adja meg. Kicsoda találhat derék asszonyt, olyan asszonyt, aki féli az Urat. A „kicsoda találhat” kifejezés többször is szerepel a könyvben és azt jelzi, hogy csak akkor található meg, ha az Úr ajándékként megkapja valaki. Például a feleségről szóló részben a 18,22-ben ígérte Isten ígéje: „megnyerte a jót, aki talált feleséget és vett jóakaratot az Úrtól”, és a 19,14 is hasonló gondolatot hoz: „A ház és a marha atyától való örökség, az Úrtól van pedig az értelmes feleség.” A könyv legvégén pedig az van, hogy csak az Úrtól lehetnek ilyen jellemzői az asszonynak.

A hívő jellemének a legfontosabb tulajdonsága a bölcsesség, amely az egész bibliai könyvet is átfogja. A bölcsességről is azt olvassuk, hogy csak ajándékképpen ragadhatjuk meg, nem lehet csak úgy megtalálni. A bölcsesség nemcsak információ birtokolása, hanem az információ megélése. Tehát nagyon gyakorlatias, ezért jel-

lemzi ezt a leírást sokféle módon az asszony jelleme és tulajdonságai, mert a bölcs asszonyt akarja bemutatni; hogyan mutatkozik meg a gyakorlati életében.

A költői szempontot erősíti az a tény is, hogy az egyes hangsúlyos üzenetek, a bölcsesség, bizalom, boldogság gondolat ott jön elő, amikor a férjet is említi a szentíró.

Ez a bibliai szakasz azóta fontos számomra, amióta a házasságra készülő fiatal párokkal több alkalommal is beszélgetek. Mindig megbeszéljük ezt a bibliai szakaszt is és miközben ezt tesszük, aközben sokféle igazságot vettem észre én is ebben kijelentés részletben. Például azt a tényt is, hogy nemcsak az asszonyról van szó, hanem ennek a feleségnek a férjéről is. A menyasszonyok mindig mosolyogni szoktak, néha azért szomorúan, amikor olvassák, hogy egy feleségnek mi mindent kell csinálnia otthon – legalábbis az ókorban kellett csinálni –, de ezt átültetve az újkorba, lehet csinálni. És akkor mi marad a férjének? Szokták mondani, amit Magyarországon néha látunk is vidéken, hogy az asszony dolgozik, a férj pedig ül kint a kapuban és nem csinál semmit.

Jellemző, hogy az igében nem egyes számban beszél a kapuról, hanem többes számban, a férjét ismerik a kapukban, mert ez a derék asszony olyan férfinak a felesége, aki a kapukban ül az ország véneivel. A férj azért nincs otthon segíteni az otthoni munkában, mert a hivatása a kapukban ülés az ország véneivel. Ruth története is igazolja, hogy abban az időben a különböző bírói döntések, néha törvényt hozó döntések is, a kapukban történtek. Tehát a férj magas rangú tisztséget visel.

Ha az igerész fejezetének az elejét elolvassuk, akkor láthatjuk, hogy az első kilenc versben egy anyakirálynő beszél a már király fiának arról, hogy milyen a derék asszony. A 10. verstől kezdődően már nem ennek az anyakirálynőnek a szavait olvassuk – ez látszik a költői jellemzőkből –, de mint szövegkörnyezet ez előzi meg az igeszakaszt, azaz ez a derék asszony akár királynő is lehet. Az izraeli királyokra nem az volt jellemző, hogy mindenfajta fizikai munkáktól menekültek, ez igaz volt feleségeikre is. A görög gondolkozásban volt benne, hogy aki bölcs ember, az irtózik a fizikai munkától és a szellemi munka az igazán magasztos, a fizikai munka rabszolgáknak való. Izraelben a teremtési rendnek megfelelően még a legmagasabb beosztású ember is végzett fizikai munkát.

A derék asszony tehát akár királynő is lehetett. Izraelben az ókorban mezőgazdasági társadalomról van szó, ezért a leírásban ehhez kapcsolódnak a különböző jellemzők is. Ezek közül emelem a bölcs, derék asszony néhány tulajdonságát.

Azt olvastuk, hogy amikor bent tartózkodik a házban, akkor néha fon és ruhát sző, amit akár el is ad, vagy a gyermekei hordanak. De emellett a kertben is dolgozik, még a szőlőskertben is. Én Tápíószőlősről származom, ezért hadd mondjam, hogy a szőlőművelés az egyik legnehezebb munka. A többi kerti növényt egyszerűen lehet művelni, kapálni, de a szőlő nagyon sok feladatot, odafigyelést igényel. Különösen nehéz munka a szőlő plántálás. Azt olvassuk, hogy ez az asszony nem ijed meg még az ilyen kemény munkától sem. Gondoljunk arra, hogy Izraelben a szőlőskert mindenképpen mutatta az Istenbe vetett hitet, Izrael jelképeinek egyike a szőlő. A szőlő értékét mutatja, hogy Akháb király azért akarta megöletni Nábótot, mert meg akarta szerezni a szőlőskertjét.

Ez a derék asszony kereskedik, vásárol, elad, ügyesen. Nemcsak nappal dolgozik, hanem ha szükséges, éjjel is, magyarban szoktuk mondani, hogy éjt nappallá téve dolgozik. Ha arra gondolunk, hogy édesanya, és a mai édesanyákra is gondolunk, akkor a férjek általában örülnek annak, hogy ők nem tudják megetetni a gyermeke-

ket, nyugodtan aludhatnak, ha éjjel a gyermek felsír, mert a feleségnek kell felkelni, és így éjszaka is van munka.

Azt olvassuk, hogy nem alszik ki a lámpás, a szövétnek ebben a házban, tehát éjszaka sincs sohasem sötétség, ha kell a derék asszony maga önt a lámpásba olajat, hogy ki ne aludjon, mert a világosság hozzátartozik az Isten népe házához.

Kihallottuk-e, hogy milyen érzések vannak ebben a derék asszonyban, amikor dolgozik? Az olvasható, hogy jó kedvűen. Pedig a Példabeszédek könyvében is több helyen olvassuk, hogy hívő ember sem mentesül a bűneset utáni világ sokféle terhétől, körülményétől. De ezt az asszonyt az jellemzi, hogy bárki látja őt otthon, mindig a jókedv sugárzik róla. Lehet, hogy a munka fárasztó, sikertelen, de akkor is megmarad a jókedve, erő és méltóság jellemzi őt. Még egy nagyon fontos, hogy irgalmaság is jellemzi, szívesen ad a rászorulóknak.

Hogyha arra gondolunk, hogy ez az asszony egy magas beosztású tisztségviselő felesége, és ilyen a tisztségviselők házassága, családi élete, akkor valószínűleg abban a városban is ilyenek az emberek, mert a vezetőik példát mutatnak.

Az öltözetéről azt olvastuk, hogy len és bíbor. A bíbor királyi öltözet volt, tehát a ruházódásával is azt jelzi, hogy tudja, hogy kicsoda, kinek a felesége. Az ókorban jellemző volt, hogy a ruha valamilyen módon a társadalmi beosztást is tükrözte mindig, így a derék asszony munkaruhája is tükrözte, hogy ő kicsoda.

Amikor édesanyám, aki paraszt asszony, a kertben dolgozott és az otthonkája piszkos lett, akkor ő azonnal letette azt és felvett egy tisztát és abban folytatta a hátralevő munkafeladatokat, mert ha a férje hazajön a TSZ-ből, ne lássa rajta, hogy ő nem igyekszik tiszta lenni, akármilyen munkát is végez. Tehát a derék asszony lenvászon és bíbor öltözete azt jelzi, hogy a méltóság még a ruházatán is megmutatkozik.

Nagyon szép kifejezés még a történetben – amely most is megragadott, amikor készültem – hogy „nevet a holnapnak”. Tehát ez a bölcs asszony nem olyan, mint aki úgy gondolkodik, hogy majd megcsináljuk holnap azt, amit meg kell csinálni még ma, hanem elvégzi a mindenkori nap feladatait és így tudja, hogy abból másnapra nem marad. De mi történik, ha még sem tudja elvégezni azt, amit aznap kellett volna megtennie, hiszen esteleg még a férje is számon kérheti rajta. De akkor sem aggodalmaskodik, mert tudja, hogy Isten segíteni fogja holnap is munkája elvégzésében. Tehát nemcsak nem aggodalmaskodó, ami negatív jellemző, hanem pozitív jellemzője, hogy a feladataival, a jövővel kapcsolatban a biztonság, elégedettség, vidámság jellemzi. Pedig a bűneset utáni világ fárasztó, néha sikertelen munkájával kellett neki is megküzdenie elég gyakran.

A szentíró röviden ír az asszony szellemi képességeiről: „az ő száját bölcsen nyitja meg és kedves tanítás van nyelvén.” Ez azt fejezi ki, hogy bölcs és kegyelmes, szeretetre tanít. A tanítás szó a Tóra, ami az apai, anyai útmutatást jelenti, amely szó lett a Mózes öt könyvére, illetve az Ószövetségre vonatkoztatva. Tehát, amit ez a derék asszony mond a szájával, az Isten szava, Isten kijelentése, isteni bölcsesség. Amit tanít, ahogyan él, ahogy viselkedik az látszik az életén, hogy ő Isten követője és még a beszédéből is mindig az árad, amit Isten igéjéből megismert, megtanult, tovább ad. Ez különösen fontos, hogy kedves tanítás van nyelvén. Akkor is, amikor otthon kritikus a helyzet, azonnal tudja mit kell mondani, mert megismerte Isten igéjéből, a Tórából.

Ezek a jellemzők azért mondhatók el erről az asszonyról, feleségről, édesanyáról, mert gazdag férje van, aki magas beosztású tisztségviselő. Amikor a héber bibli-

ában a példabeszédek után következik a Ruth könyve, kiderül, hogy Ruth nincstelen özvegyasszonyként kerül Izrael földjére az anyósával, és róla a 3. részben ezt olvassuk: „Most hát, édes lányom, ne félj! Mindent amit mondasz, megteszek neked; mert tudja az én népemnek egész kapuja, hogy derék asszony vagy.” Tehát, nem a gazdagság, a magas beosztás miatt volt derék asszony a példabeszédbeli asszony, hanem mivel ilyen volt, a maga társadalmi helyzetében megélte azt, amit az Isten ígérében bölcsességnek olvasunk. Ruth is a sokkal sanyarúbb élethelyzetben, körülmények között és neki nem lehetett férje. Férje meghalt és vállalta, hogy idegenként kerül Izrael földjére. Nálunk is, különösen vidéken az ott lakók mindig megjegyzik, ha valaki idegenként kerül be a faluba, néha jött-mentnek is nevezik – elég csúnya kifejezéssel – és mindig idegen marad, mert nem a faluban született, nem ott nőtt föl, csak odakerült valami miatt. Ruth Izrael földjén ilyen helyzetbe kerül, amikor megérkezik oda anyósával.

Nem a körülmények teszik tehát a derék asszonyt derékké és bölccsé, nem amiatt ilyen a jelleme és tulajdonsága. A Bibliát ismerve tudjuk, hogy nem a körülmények a meghatározók, hanem az, hogy Isten ajándékképpen éli meg, függetlenül attól, milyen körülmények között van.

Itt tovább lépve láthatjuk, hogy ennek a derék asszonynak a tulajdonsága, mindegyik jellemzője az Istenbe vetett hitét, bizalmát igazolja. Ennek az asszonynak az életében a háttérben ott van az Úr; „Amely asszony féli az Urat, az szerez dicséretet magának.”

A Példabeszédek könyve a legelején is azt mondja, hogy az istenfélelemből fakad a bölcsesség, a bölcsesség kezdete az Úrnak félelme. Hadd mondjam el, hogy néhány teológus ezt a szakaszt úgy értelmezte, hogy nem egy valóságos asszonyról ír, mert annyira lehetetlennek érzik, hogy ilyen jellemzőket hordozzon egy hús-vér asszony Izraelben, hanem azt mondták, hogy ez egy gyönyörű szép metafora, amely arról ír, hogy milyen a bölcsesség, nőnemű kifejezésben a héberben. Túl ideális képnek tartották, lehetetlennek, hogy egy héber asszony így éljen, ahogy meg van írva. Természetesen a reformátusok és a konzervatív biblia teológia alapokon álló lelkészek ma is hangsúlyozzák, hogy miért ne lehetne valóságos hívő asszonyról szó, akinek az életében látszik az Isten kegyelme, munkája, az Isten félelme, akinek ilyen a háttere az tud így viselkedni.

Az istenfélelem, vagy az Urat félő kifejezés jelzi, hogy ez az asszony nem egy tökéletes angyal és nem a teremtéskor megteremtett Éva, aki megmaradt büntetlennek, hanem ez a derék asszony is bűnös asszony, neki is van bűnös természete, csak nem ez jellemzi az életét, hanem az az új élet, amit Istentől ajándékba kapott. Ő is bűnös asszony, de amikor az életét bárki látja, akkor a bölcsességet, az istenfélő életet látja az életében. Ez az asszony ezt hittel ragadja meg. A szuverén Úristen mindenható volta, szuverenitása, tekintélye, szentsége és szeretete abban látszik ennek az asszonynak az életében, hogy ő bízik ebben az Istenben.

Jézust is követték asszonyok, talán emlékszünk némelyikük nevére, de ha nem, akkor a Lukács evangéliumában olvassuk el a 8. részben. Követték és szolgáltak neki és követték őt nagyon magas társadalmi beosztásban levő férfiak feleségei és nagyon nagy bűnökből, okkult megkötöttségekből megszabadult egyszerű életű asszonyok is, mint ahogy a tanítványok is. A tanítványok követték Jézust és teljesítették az apostoli küldetést az alatt a három esztendő alatt és jó néhány asszony segített, támogatta az Úr Jézust.

Nagyon fontos tehát, hogy nem a körülmények teszik derékké, vagy bölccsé az asszonyt itt sem, hanem az az Istentől kapott ajándék, új élet, amit hittel ő megragad.

A történetben nagyon bátorító, hogy nemcsak az Úr személye keretezi ezt a bibliai szakaszt, hanem a bizalom is. A 11. versben ezt olvassuk: „ura szívből bízik benne”, a Károli fordításban így olvasható: „bízik ahhoz az ő férjének lelke”. Ha belegondolunk, az Ószövetségben nem is igen lehetett eddig arról olvasni, hogy a hívó ember Istenen kívül másban bízna. Nézzük meg, hogy sehol máshol nem szerepel, az Ószövetség nagyon vigyáz arra, hogy a bizalom, a hit egyedül az Urat illeti meg, de ebben a költői műben mégis azt olvassuk, hogy a férje bízik ebben az asszonyban. Tehát a bizalom, a hit keretezi ezt a szakaszt. Az asszony bízik az Úrban, férje pedig bízik a feleségében, és ezért is olyan kiegyensúlyozott ennek az asszonynak az élete.

A mai világban, akik házasságkötés nélkül akarnak együtt élni férfiként és nőként, csak élettársi kapcsolatban, azok általában azért teszik ezt, mert nem bíznak egymásban. A sokféle nyomorúság, ránehezedő teher azt eredményezte a gondolkodásukban, hogy inkább ne kössenek házasságot, mert sokkal rosszabb, ha azt fel kell bontani. Isten igéje pedig azt mondja, hogy bízuk, ez mindennek az alapja.

Amikor a férj felesége iránti bizalmáról olvasunk az igében, akkor ebben az is benne van, hogy ezt a bizalmát újra és újra kinyilvánítja. Ezért olvassuk a férj másik megemlékezésénél ebben a szakaszban, hogy az: „ura pedig így dicséri”. Tehát a férj három helyen szerepel: bízuk, ismerik a férjét a kapukban, és a férjet az is jellemzi, hogy dicséri a feleségét; bízuk benne, tapasztalja a felesége bölcs, áldott életét. Ebben a bibliai szakaszban gyakorlatilag a férjnek ezt az egyet kell tennie feladatkeppen. „Csalárd a kedvesség és hiábavaló a szépség, amely asszony féli az Urat, az szerep dicséretet magának. Adjatok ennek az ő keze munkájának gyümölcséből és dicsérljék őt a kapukban az ő cselekedetei.” Tehát a dicséret, ami a férje szájáról hangzik, vagy annak tetteiben látszik, megmutatkozik a kapukban is, ahol a férj dolgozik, tehát ismeri mindenki, mindenki tud róla, valószínűleg a férjétől is hallanak róla.

A biblia nyelvén mondott szó, a bizalom ugyanazt a szót is jelenti, amit magyarul hűségnek mondunk. A görög nyelvben a hit és a hűség, illetve a bizalom és a hűség ugyanaz a szó. Tehát a derék asszony bizalma és hűsége az Úr iránt és mint feleség tapasztalja, hogy a férje bízuk benne és hűséges hozzá – ez keretezi ezt az egész bibliai szakaszt. Nem azért bízuk benne a férje, mert az asszony kiérdemelte abban a jellemében, tulajdonságban, ami a leírásban olvasható, a férje bizalma megelőzi mind ezeket. Azért viselkedik így ez az asszony, mert nemcsak az Úrban bízhat, hanem tapasztalja a társa segítségét, bizalmát, a dicséretét, hűségét.

Mi a helyzet akkor, amikor nincs az asszonynak még, vagy már férje, azaz egyedülálló? Gondolhatunk itt megint Ruth történetére. Az ő hűsége, bizalma az Úr iránt és az özvegyasszony iránt már akkor megmutatkozott, amikor még nem ismerte Boáz férjeként. Sőt, amit a 3,11-ből olvastam, azt maga Boáz mondta Ruthnak, hogy ő is tudja és a népe minden tagja tudja, hogy ő milyen asszony, holott még nem volt Ruth férje. Tehát az Úrba vetett bizalom, illetve a derék asszony férjétől kapott dicsérete Ruthnál csak az Úrba vetett bizalom lehet, illetve amikor az emberek látják az ő életét, lehet, hogy őt is dicsérik. Boáz szavaiból látszik, hogy ő mindenképpen kimondja ezt egy kritikus helyzetben. De amikor Boáz legelőször beszél Ruthal, akkor ezt mondja: „Bizony elmondtak nekem mindent, amit cselekedtél a te anyósoddal férjed halála után, hogy elhagytad a te atyádat és a te anyádat és a te születésed földjét és jöttél ahhoz a néphez, amelyet nem ismertél azelőtt. Fizessen meg az Úr a te cse-

lekedetedért, legyen teljes a te jutalmad az Úrtól, Izrael Istenétől, akinek szárnyai alatt oltalmat keresni jöttél.”

Ez az utolsó mellékmondat a Ruth könyve egyik alap kifejezése, hogy az özvegy, a nincstelen, az emberek irgalmára szoruló abban bízik, hogy az Úr irgalmas iránta, szárnyai alatt van oltalma. Mint ahogyan a kismadár az anyja szárnyai alatt oltalmat keres a bajban. Ruth életében sok nehéz körülmény mutatkozott meg, de bízott az Úrban és így élte a maga egyszerű, istenfélő életét derék asszonyként. A gondoskodó Úr, Izrael Istene, aki róla gondoskodik. Annyira megvalósult az életében ez a hit, hogy minden nap kiment a mezőre és szedegetett a mezőn búzát.

„Nebet a következő napnak” - a Példabeszédek könyvbéli asszony nagyon gazdag volt, volt miből ellátni a családját és háza népét. Ruth nevetett a holnapnak akkor is, amikor neki csak annyi ennivalója volt, amit haza vitt este, vagy délután, elkészítette az anyósának és magának, és így volt mit enniük. Másnap megint menniük kellett és szedni a búzamatot az elhullott kalászból. Neki napról napra kellett megélnie, a betevő falatot összeszedni, elkészíteni és megenni. Így tehetett, mert az Úr irgalma és szárnyai alatt keresett oltalmat, és Boáz ezt a hitét ismeri föl.

Ezt azért emelem ki, mert ma is van úgy hívő asszony, aki feleség, vagy özvegy, vagy édesanya, fiatal vagy idős és nem könnyűek a körülményei, de a derék asszony a bölcsességét az Úrtól kapott ajándékként élheti meg.

Az Úrba vetett bizalom, mint háttér megmutatkozik annak a hatásában, amit ez az asszony is átél és rajta keresztül mások is, a boldogság. Önmagában beszédes, hogy az ige azt mondja: fölkelnek a fiai és boldognak mondják őt. A gyermekei mondják boldognak az anyjukat. És nem azért, mert az ő anyjuk, hanem az egész szakaszból kiderül, hogy azért, mert derék, istenfélő asszony, akinek boldog a házassága, mert szereti az édesapjuk. Tehát azért boldog, mert szereti, féli az Urat és az életében mind ez meglátszik.

Nagyon fontos, amikor a gyermekeink, unokáink mondják ki őszintén, hogy mit látnak, mit éreznek rajtunk. Amikor kicsik a gyermekek, vagy unokák, akkor nagyon őszintén és szívből elmondják, hogy mit látnak és mit éreznek. Micsoda ajándék, ha ezt mondhatják rólunk is, akár asszonyként, akár férfiként.

A boldogság a Bibliában sohasem csak az örömteli időszakok idején valósul meg, hanem akkor is jellemző, amikor lehet, hogy minden összejött, minden nagyon nehéz, még Istenben is nehéz bízni, mert olyanok a körülmények, de mégis a boldogság, az Úrtól kapott lelki békeség, öröm a körülményektől függetlenül, jellemzi a hívő embert. Most csupán hadd mondjak ennyit, Ruth egész élete a Boázzal való találkozás előtt is boldog volt, ezt ismerték róla. Jó kedvvel dolgozik, nevet a következő napnak – ezek a kifejezések itt is fontosak.

Boldog ez az asszony, mert hallja a dicséretet, de ha nem hallaná a dicséretet, akkor is boldog lenne, mert az Úrban van a boldogsága alapja. De ez a hatás megmutatkozik az ő életében, ez a lelki állapot hatással van másokra is, a családra, a házanépére, még mindazokra is, akik hallják az ő cselekedeteit; „dicsérik őt a kapukban az ő cselekedeteit”.

Nem beszélve arról, amikor ennek az asszonynak a boldogságát, örömét maga az Úr is látja, mert az Úr örül annak, amikor az övéi bíznak benne, amikor az övét megáldhatja. Jézusra is ezt mondta ki Isten: „Te vagy az én szerelmes fiam, akiben én gyönyörködöm”. Boldognak mondják a fiai is, de ebben a kijelentésben olvasva, boldognak mondja az Úr maga is, ő adja neki ezt az állapotot, ő munkálja, néha ne-

héz körülmények között is, de ilyenek nevezi az Úr. Ez a boldog asszony másokat is boldogít, a gyermekeit, a társát, a házanépét, tehát a szolgálókat, azokat, kiknek ad, mert rászorulók. Még amikor dolgozik, ott is látszik ez a boldog állapota.

A Példabeszédek könyve végén tehát azt látjuk, hogy Istenben bízva a hatalmas gondoskodó Úr háttérében a hívő asszony, feleség, édesanya, nagyszülő életében milyen boldogság látszik és milyen lelki és fizikai jellemzők mutatkoznak meg. Ez a bibliai szakasz bennünket abban akar bátorítani, amiben eddig is ez a könyv bátorított – olvastunk egy-egy példabeszédet, egy-egy igazságot az Úrtól és most itt egy hosszabban kifejtett valóság, igazság –, hogy mi, Istenben bízó férfiak vagy nők, fiatalok vagy idősek lehetünk ilyenek.

Ennek az asszonynak egyetlen titka volt, ő rábízta magát Istenre. Az Istenbe vetett bizalma a körülményektől függetlenül valósult meg. Ruth életének a példájában még azt is láttuk, hogy nagyon lehetetlen, nincstelen helyzetben is, mit élt át ő Istenben bízva; szárnyai alatt oltalmat talált.

Az Úr Jézus sem úgy élte a földi életét, hogy óriási sikerek, hatalmas gazdagság vette körül, hanem inkább ő is az egyszerűségben, szegénységben élte meg azt, amit a derék asszonynál is láttunk, hogy bölcs volt, dolgozott, szerette az Atyát, bízott benne. Az ő boldogságáról nem kell beszélni, mert ő tele volt örömmel. Így tehát minket igazán az Úr Jézus maga, még a példájával is, bátorít!

Imádkozzunk!

Magasztalunk azért mennyei Atyánk, hogy amikor a bűneset bekövetkezett és neked ítélni kellett súlyosan és szigorúan, már akkor is meghirdetted a váltságot, a szabadítást. Magasztalunk azért is, hogyha mi is bűnösök vagyunk, így születtünk meg, mégis hozzád térhettünk. Köszönjük Urunk, hogy mi is élhetünk úgy, mint ahogy a példabeszédbeli bibliai szakaszban láthattuk ennek az asszonynak az életében. Köszönünk neked Urunk minden erőt – fizikai és lelkit egyaránt – a munkánkban, a családban, a házasságban. Köszönjük, hogyha egyedül kell lennünk és mégis tapasztaljuk, hogy nem vagyunk magányosak. Magasztalunk téged a gyülekezet közösségéért, szeretetéért, hálásak vagyunk, hogy mi itt is tapasztalhatjuk a dicséretet, a boldogságot, de csak azért, mert benned bízunk Urunk, együtt.

Kérünk téged arra, hogyha a bizalmunk, a hitünk meggyengülne, és a körülmények elnyomnak, segíts nekünk a te szárnyaid alatt oltalmat találni, ahogyan Ruth tette. Áldunk Urunk, hogy nemcsak a gazdagságban, hanem a legnagyobb szegénységben is megtapasztalhatjuk, ki vagy te a számunkra. Kérünk téged Urunk, hogy valóban a téged nem ismerők között is képviseljük a te személyedet, a munkánkban is láthassák, hogy mi téged szeretünk és neked igyekszünk dolgozni hűséggel. Szeretnénk, ha bennünket is úgy ismernének, mint akik nem aggodalmaskodók, hanem akik jó kedvvel tudunk dolgozni. Urunk, ezeket a lelki kincseket bennünk is munkáld ki, kérünk. Köszönjük, hogy az Úr Jézus ezért is élt és ezért is halt meg. Bocsásd meg Urunk, ha bármiben vétkeztünk ellened, bocsásd meg, ha bizalmatlanok voltunk, szabadíts ki ebből.

Imádkozunk Urunk most is vezetőinkért. Bárcsak olyan vezetőink lennének állami szinten, akik téged is félnek. Adj nekünk ilyen vezetőket, kérünk. Kérünk, hogy segíts vezetőink munkáját, hogy bölcsen tudjanak ők is dönteni.

Ámen.